

Sygn. akt II Ka 18/23

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 marca 2023r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Agata Kowalska
Sędziowie:	SO Dariusz Półtorak (spr.) SO Karol Troć
Protokolant:	sekr. sąd. Beata Wilkowska

przy udziale prokuratora Luizy Bichoty - Włoszak

po rozpoznaniu w dniu 20 marca 2023 r.

sprawy **B. J.**

oskarżonej z art. 233 § 1 kk

na skutek apelacji wniesionej przez oskarżoną

od wyroku Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim

z dnia 8 listopada 2022 r. sygn. akt II K 708/22

I. zaskarżony wyrok zmienia w ten sposób, że na podstawie art. 17 § 1 pkt 3 kpk w zw. z art. 1 § 2 kk postępowanie wobec oskarżonej B. J. umarza z uwagi na znikomą społeczną szkodliwość czynu;

II. wydatki postępowania za obie instancje przejmuje na rachunek Skarbu Państwa.

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	II Ka 18/23
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	
1. CZEŚĆ WSTĘPNA		

1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

wyrok Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim z dnia 8 listopada 2022 r. w sprawie II K 708/22

1.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. Granice zaskarżenia**1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia**

na korzyść

na niekorzyść

w całości

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

1.3.2. Podniesione zarzuty

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

2.1.1. Fakty uznane za udowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
---		-----	-----	-----	
2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
-----	-----	-----	-----	-----	

2.2. Ocena dowodów

2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu
-----	-----	-----

2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów

(dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu
-----	-----	-----

3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
1.	<p><u>błąd w ustaleniach faktycznych co miało wpływ na treść wyroku i polegało w istocie na:</u></p> <p>a/ niezasadnym przyjęciu, że oskarżona miała relacje intymne z K. K. (1) i wobec tego złożyła fałszywe zeznania w tym zakresie przed Sądem Okręgowym w Siedlcach w sprawie rozwodowej w sytuacji gdy w jej rozumieniu relacje intymne, o których zeznawała w Sądzie w Siedlcach, sprowadzają się do bezpośrednich stosunków cielesnych między partnerami a nie korespondencji, wypowiedzi lub innych tego typu zdarzeń. Zatem w najlepszej wierze relacjonowała kontakty z tym Panem uznając, że pytania Sądu o intymność mogą sprowadzać się wyłącznie do stosunków fizycznych między stronami.</p> <p>b/ niezasadnym przyjęciu, wbrew dyspozycji przepisu art. 233 par. 1 kodeksu karnego, że zeznania służyły za dowód w sprawie rozwodowej ustalającej winę za rozkład pożycia w sytuacji gdy w</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>

rzeczywistości relacje i kontakty z Panem K. Sąd Okręgowy w Siedlcach praktycznie pominął, uznał, że te relacje zostały wybaczone przez żonę K. i tym samym moje zeznania w żaden sposób nie wpływały na ustalanie winy stron w postępowaniu rozwodowym. Poza tym nie zeznawała nieprawdy i nie zatajała prawdy bowiem nadal uważam, że intymność w sprawie rozwodowej i zdrada tam oceniana wiąże się z odbywaniem stosunków fizycznych z inną osobą. Dlatego tak wypowiedziała się w Sądzie w Siedlcach.

c/ dodać należy, że Sąd Okręgowy w Siedlcach nie podjął żadnych działań przeciwko niej za treść tych zeznań co także potwierdza tezę, że nie było z jej strony celowych, umyślnych składanych fałszywych zeznań a jedynie wystąpiła dopuszczalna, odmienna od stanowiska Prokuratury ocena i relacja typu znajomości między mną a Panem K.;

Zarzucała także temu orzeczeniu w formie ewentualnej, że Sąd 1-szej instancji obraził przepisy procedury karnej tj. art. 17 par. 1 pkt 3 kodeksu postępowania karnego poprzez niezastosowanie tego przepisu do ujawnionego stanu faktycznego oraz jej wyjaśnień w sprawie w zakresie rozumienia intymności pomiędzy kobietą i mężczyzną. Uważa bowiem, że jej wypowiedzi mogły wywołać co najwyżej sytuację, w której ocena winna się sprowadzić do uznania, że takie zachowanie nosi cechy znikomej szkodliwości społecznej tego czynu.

<p>Zwiążle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>	
<p>Wprawdzie brak jest podstaw do uniewinnienia oskarżonej, to jednakże apelacja osobiście przez nią wywiedziona zasługuje na uwzględnienie w takim zakresie w jakim podniesione w niej okoliczności oraz inne wynikające z akt sprawy pozwalają na umorzenie co do niej postępowania karnego w oparciu o art. 17 § 1 pkt 3 kpk, a więc z uwagi na znikomą społeczną szkodliwość czynu.</p> <p>Oskarżona, w sprawie z powództwa M. K. (1) przeciwko K. K. (1) prowadzonej przed Sądem Okręgowym w Siedlcach o sygn. akt I C 215/19, po dopuszczeniu postanowieniem tego Sądu z dnia 12 czerwca 2020 r.</p> <p>(k. 119) dowodu z jej pisemnych zeznań w dniu 31 sierpnia 2020 r., uprzedzona o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań, po złożeniu podpisu pod tekstem przyrzeczenia (k. 126-129), złożyła nieprawdziwe zeznania, co do utrzymywania bliskich, intymnych relacji z K. K. (1) (k. 130). Zeznała bowiem, że kontakty jakie ich łączyły miały wyłącznie charakter koleżeński, podczas gdy jak wynika ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, były one bliskie i intymne. Okoliczność ta wynika wprost z wyjaśnień oskarżonej, złożonych w toku postępowania przygotowawczego (k. 164v). Ponadto inne dowody w sprawie, tj. wydruki korespondencji (k. 10-86v, 108-109v), czy zeznania świadka M. K. (1) (k. 168v, 225-225v) potwierdzają tą tezę. W konsekwencji, Sąd Rejonowy prawidłowo uznał, iż</p>	

oskarżona nie podała prawdy we wskazanym powyżej zakresie. Z kolei fakt, że Sąd Okręgowy w Siedlcach nie zawiadomił organów ścigania o podejrzeniu popełnienia przestępstwa przez oskarżoną nie oznacza, że czynu nie popełniono. Należy zauważyć, że stosowne działania w tym kierunku podjął Sąd Apelacyjny w Lublinie (k. 152). W tej części zarzuty zawarte w apelacji nie były uzasadnione i nie mogły liczyć na uwzględnienie.

Ustalenie Sądu meriti, co do znacznego stopnia społecznej szkodliwości czynu przypisanego oskarżonej należało uznać za nieprawidłowe. W art. 115 § 2 kk określono przesłanki jakimi sąd powinien kierować się przy ustalaniu stopnia społecznej szkodliwości inkryminowanego zachowania. Katalog tych okoliczności jest zamknięty, co oznacza, iż sąd ogranicza się tylko i wyłącznie do okoliczności wskazanych w tym przepisie. Idąc dalej, ocena osądzanego zachowania w kontekście stopnia społecznej szkodliwości czynu powinna być całościową i opierać się na wszystkich przesłankach z tego artykułu, a nie tylko na poszczególnych, oczywiście tylko wtedy, gdy w danym przypadku w ogóle występują. Nadto, każda z przesłanek powinna zostać ustalona w sposób wyważony, gdyż nie może dochodzić do sytuacji, w której danej okoliczności nadaje się zbyt dużą lub zbyt małą rangę. Jeżeli zachodzi przynajmniej jeden z wymienionych przypadków, oceny społecznej szkodliwości czynu nie można uznać za prawidłową. Wtrącić w tym miejscu należy, że wysoka wartość dobra chronionego nie przesądza samoistnie o wysokim stopniu społecznej

szkodliwości czynu. Przechodząc na grunt niniejszej sprawy, należy zauważyć następujące okoliczności. Pokreślenia wymaga, że Sąd Okręgowy w Siedlcach w sprawie I C 215/19 z dnia 29 czerwca 2021 r. rozwiązał małżeństwo K. K. (1) i M. K. (1) przez rozwód z winy obu stron. Jak wynika z pisemnego uzasadnienia tego wyroku relacja jaką nawiązał K. K. (1) z oskarżoną nie była bezpośrednią przyczyną rozpadu małżeństwa, gdyż małżonkowie w 2015 r. doszli do porozumienia. To dopiero kolejna zdrada, z M. K. (2) była powodem, wobec którego M. K. (1) zażądała od męża aby się wyprowadził z domu jej rodziców i to ostatecznie ta znajomość doprowadziła do rozpadu małżeństwa (k. 137v, 139). W związku z tym, iż w przedmiotowym postępowaniu wykazano również winę M. K. (1) co do rozpadu małżeństwa, nie sposób stwierdzić w aspekcie stopnia społecznej szkodliwości czynu, iż zeznania oskarżonej, stanowiące jeden z wielu dowodów w tej sprawie miały decydujący wpływ na treść zapadłego orzeczenia. Należy zauważyć, że Sąd Okręgowy w Siedlcach w sprawie I C 215/19 nie uznał zeznań B. J. jako wiarygodnych w zakresie w jakim twierdziła, że jej relacje z K. K. (1) miały charakter koleżeński, nadto nie uznał też za odpowiadających prawdzie w tej części zeznań K. K. (1) (k. 138v). Należy dostrzec, że nie wszystkie pytania, które skierowały strony względem B. J. były precyzyjne. Jak wynika z jej zeznań oskarżona nie rozumiała o jakie intymne relacje chodzi pytającemu, czy ich przykładem są przytulanie, uściski i pocałunki czy dotyczą stosunków seksualnych (k. 130). Jeżeli chodzi o sformułowany

zarzut aktu oskarżenia, który został następnie przypisany zaskarżonym wyrokiem, to dotyczył on jedynie odpowiedzi na pytanie zawarte w pkt 8 na k. 129, a polegające na zaprzeczeniu utrzymywania przez oskarżoną z K. K. (1) intymnych, bliskich relacji. Podzielając ustalenia Sądu I instancji, że taki charakter (intymny) te relacje w istocie miały miejsce, to nic, żaden dowód nie wskazuje, aby polegały one na czymś więcej niż wysyłaniu SMS-ów, w szczególności na kontaktach fizycznych pomiędzy tymi osobami. Okoliczność ta, zdaniem Sądu Okręgowego, nie jest obojętna przy ocenie społecznej szkodliwości czynu, inaczej bowiem oceniać należy zaprzeczenie utrzymywania intymnych kontaktów, które miały charakter cielesnej, fizycznej zdrady niż utrzymywanie takich kontaktów za pośrednictwem telefonu. Doręczony oskarżonej formularz z zeznań świadka na piśmie zawierał m.in. pouczenie o prawie do odmowy udzielenia odpowiedzi na pytanie, jeżeli odpowiedź może narazić ją na hańbę, co wymaga art. 261 § 2 kodeksu postępowania cywilnego. Oskarżona wprowadziła nie skorzystała z tego uprawnienia, jednak otwartą pozostaje kwestia czy takie uprawnienie jej faktycznie nie przysługiwało. Pojęcie hańby należy interpretować według kryteriów obiektywnych, tj. stosowanych przez ogół społeczeństwa, a nie według subiektywnego wyobrażenia świadka o hańbie. Chodzi tu o takie zachowania, które w odczuciu społecznym mogłyby narazić daną osobę na negatywną ocenę na podstawie kryterium moralnego lub obyczajowego. W praktyce często dotyczy to utrzymywania przez świadka intymnych kontaktów pozamałżeńskich (pojęcie hańby

z komentarza do kodeksu postępowania cywilnego autorstwa m.in. T. W.). Biorąc pod uwagę nadto realia sprawy I C 215/19, która dotyczyła małego lokalnego środowiska, w którym funkcjonuje oskarżona, „przyznanie” się przez nią, jako mężatki, do utrzymywania „intymnych kontaktów” z żonatym mężczyzną, mogło zostać odebrane szczególnie nagannie moralnie i narazić ją na hańbę. Tym bardziej, że w powszechnym odbiorze i rozumieniu, „intymne kontakty” bynajmniej nie są rozumiane, tak jak w przedmiotowej sprawie zostało ustalone, jako kontakty przy użyciu wiadomości SMS-owych, ale jako fizyczne zbliżenia, a mówiąc wprost jako kontakty o charakterze seksualnym. Jaki jest odbiór społeczny takich zachowań doskonale wskazuje załączony przez oskarżoną do akt anonim (k. 131). Tak więc i te okoliczności Sąd Okręgowy miał na względzie dokonując oceny stopnia społecznej szkodliwości czynu przypisanego oskarżonej. Z tych wszystkich powodów, Sąd Okręgowy uznając zarzut obrazy art. 17 § 1 pkt 3 kpk za zasadny, umorzył postępowanie karne na podstawie tego artykułu w zw. z art. 1 § 2 kk, mimo, iż czyn oskarżonej wypełnił znamiona art. 233 § 1 kk, to jednak z uwagi na znikomy stopień społecznej szkodliwości czynu nie stanowi on przestępstwa.

Wniosek

o zmianę tego wyroku poprzez uniewinnienie od postawionego zarzutu bowiem oskarżona nie miała absolutnie zamiaru umyślnego składania fałszywych zeznań i w moim rozumieniu złożyłam zeznania prawdziwe bowiem uważałam, że

zasadny
częściowo zasadny
niezasadny

intymność może wiązać się w sprawie rozwodowej z pożyciem fizycznym a nie innymi kontaktami stron

ewentualnie

o zmianę treści tego wyroku i umorzenie postępowania karnego wobec mnie na zasadzie art. 17 par. 1 pkt. 3 kodeksu postępowania karnego tak jak to wnosił mój obrońca bowiem w realiach tej sprawy i w realiach przede wszystkim sprawy rozwodowej państwa K. treść tych moich zeznań nie miała większego znaczenia, nie decydowała o winie stron i praktycznie nie miała znaczenia dla biegu postępowania rozwodowego, co w rzeczy samej pozwala na stwierdzenie, że zachowanie oskarżonej i treść jej zeznań ma w sobie znikomą społeczną szkodliwość czynu. Wina Pana K. w rozwodzie została oparta na jego kontaktach z inną kobietą, a nie z oskarżoną co potwierdza ocenę zdarzenia przez oskarżoną i jego konsekwencji dla niej.

Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.

Pierwotny wniosek oskarżonej był niezasadny z uwagi na prawidłowość ustaleń Sądu meriti co do wypełnienia przez nią znamion przypisanego jej czynu z art. 233 § 1 kk, jednakże z uwagi na znikomą społeczną szkodliwość czynu wniosek alternatywny, wobec zasadności postawionego przez oskarżoną zarzutu, zasługiwał na uwzględnienie.

Lp.	Zarzut	
2.	<p>W wypadku nie podzielenia stanowiska wskazanego wyżej zarzucała temu orzeczeniu rażąco niewspółmierność kary orzeczonej tj. skazania i wymierzenia grzywny oraz podania wyroku do publicznej wiadomości w sytuacji gdy takie orzeczenie w istocie rzeczy wykroczy poza przewidzianą przez Sąd karę, bowiem na mocy przepisów oświatowych jako pełniąca funkcję dyrektora szkoły będzie musiała zostać odwołana z tego stanowiska i pozostanie bez pracy i możliwości wykonywania zawodu, który nienagannie wykonywała przez tyle lat i nie naruszała porządku prawnego. Intencją Sądu skazującego nie było pozbawienie jej pracy i wyeliminowanie z zawodu. Już samo toczenie się niniejszej sprawy, postawiony zarzut, wydanie wyroku było dla niej bardzo dotkliwe i świadczy o braku potrzeby oddziaływania poprzez skazanie. Umorzenie postępowania nie wpłynie negatywnie na funkcjonowanie wymiaru sprawiedliwości w tym zakresie a uchroni oskarżoną od pozbawienia pracy, środków do życia i nie wyeliminuje z zawodu. Zapewne celem Sądu to nie było ale niestety skutki takiego orzeczenia będą znacznie dalej idące niż potrzeba w tym zakresie i wykroczą poza niezbędne ramy resocjalizacji, której w aktualnym stanie rzeczy stosować nie trzeba.</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		

<p>Zarzut bezprzedmiotowy z uwagi na częściową zasadność zarzutów wskazanych w rubryce 3.1., skutkującą umorzeniem względem oskarżonej postępowania. Z tego powodu korzystając z regulacji zawartej w treści art. 436 kpk Sąd Okręgowy, wobec stwierdzenia, iż rozpoznanie apelacji w powyżej wskazanym zakresie jest wystarczające do wydania orzeczenia nie odnosił się co do zasadności owego zarzutu.</p>		
<p>Wniosek</p>		
<p>o zmianę tego wyroku poprzez uniewinnienie od postawionego zarzutu bowiem oskarżona nie miała absolutnie zamiaru umyślnego składania fałszywych zeznań i złożyła zeznania prawdziwe bowiem uważała, że intymność może wiązać się w sprawie rozwodowej z pożyciem fizycznym a nie innymi kontaktami stron</p> <p>ewentualnie</p> <p>o zmianę treści tego wyroku i umorzenie postępowania karnego na zasadzie art. 17 par. 1 pkt. 3 kodeksu postępowania karnego tak jak to wnosił obrońca bowiem w realiach tej sprawy i w realiach przede wszystkim sprawy rozwodowej państwa K. treść tych zeznań nie miała większego znaczenia, nie decydowała o winie stron i praktycznie nie miała znaczenia dla biegu postępowania rozwodowego, co w rzeczy samej pozwala na stwierdzenie, że zachowanie oskarżonej i treść jej zeznań ma w sobie znikomą społeczną szkodliwość czynu. Wina Pana K. w rozwodzie została oparta na jego kontaktach z inną</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>	

kobietą, a nie z oskarżoną co potwierdza ocenę zdarzenia przez oskarżoną i jego konsekwencji dla niej.	
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.	
Z wyżej wskazanych powodów Sąd Okręgowy nie ustosunkowywał się również do powyższych wniosków.	

4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	
1.	-----
Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności	
-----	-----
5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji	
1.	Przedmiot utrzymania w mocy
-----	-----
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy	
-----	-----
5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	
1.	Przedmiot i zakres zmiany

Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że na podstawie art. 17 § 1 pkt 3 kpk w zw. z art. 1 § 2 kk postępowanie wobec oskarżonej B. J. umorzył z uwagi na znikomą społeczną szkodliwość czynu.	
Zwięźle o powodach zmiany	
Powody wobec których Sąd Okręgowy zdecydował się zmienić zaskarżony wyrok zostały przytoczone w rubryce 3.1., akapicie 3. W związku z tym, iż tut. Sąd nie zauważył potrzeby powielania zawartej tam argumentacji, odsyła do tej części niniejszego uzasadnienia.	

5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji		
5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylecia		
1.1.	-----	# art. 439 k.p.k.-----
Zwięźle o powodach uchylecia		
-----	-----	
2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylecia		
-----	-----	
3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylecia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		

4.1.	----- # art. 454 § 1 k.p.k.-----	
Zwięźle o powodach uchylenia		
-----	-----	
5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		
-----	-----	
5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
-----	-----	-----
6. Koszty Procesu		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
II.	Wskutek umorzenia postępowania karnego wobec oskarżonej Sąd Okręgowy na podstawie art. 632 pkt 2 kpk w zw. z art. 634 kpk kosztami niniejszego postępowania obciążył Skarb Państwa.

7. PODPIS